

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Cdo/115/2022
Identifikačné číslo spisu:	1516202343
Dátum vydania rozhodnutia:	29.05.2023
Meno a priezvisko:	JUDr. Viera Petříková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:1516202343.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Petříkovej a členiek senátu JUDr. Márie Trubanovej, PhD. a Mgr. Renáty Gavalcovej, v spore žalobkyne obchodnej spoločnosti Poľnohospodárska Pôda s. r. o., Bratislava, Sibírska 55, IČO: 44 138 369, zastúpenej advokátskou kanceláriou LawService, s. r. o., Zvolen, Stráž 3/223, IČO: 36 861 723, proti žalovanej F. B., narodenej Y. Z., zastúpenej advokátskou kanceláriou BIZOŇ & PARTNERS, s. r. o., Bratislava, Hviezdoslavovo nám. 25, IČO: 36 833 533, o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, vedenom na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 15C/135/2016, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 24. septembra 2021 sp. zn. 6Co/39/2021, takto

rozhodol:

Dovolanie z a m i e t a .

Žalovaná má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Nitra (ďalej aj ako „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom z 19. apríla 2021 č. k. 15C/135/2016-214, zamietol žalobu, ktorou sa žalobkyňa domáhala určenia, že je výlučnou vlastníčkou nehnuteľností nachádzajúcich sa v kat. úz. E., obec E., okres Z., zapísaných Okresným úradom Nitra, katastrálny odbor na LV č. XXXX, parcely registra „C“ evidované na mape určeného operátu, parc. č. 2982, druh pozemku: orná pôda o výmere 960 m². Súd prvej inštancie zároveň žalovanej priznal nárok na náhradu trov konania voči žalobkyni v rozsahu 100 % a zamietol návrh na prerušenie konania. Rozhodnutie odôvodnil § 137 písm. c) zákona č. 160/2015 Civilný sporový poriadok (ďalej „CSP“), § 123, § 132 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej „OZ“), § 6 ods. 6 zák. č. 282/2015 Z. z. (ďalej „č. 282/2015 Z. z.“) o vyvlastňovaní pozemkov a stavieb a o nútenom obmedzení vlastníckeho práva k nim a o zmene a doplnení niektorých zákonov a § 3 ods. 5 zákona č. 175/1999 Z. z. o niektorých opatreniach týkajúcich sa prípravy významných investícií a o doplnení niektorých zákonov (ďalej „č. 175/1999 Z. z.“). Súd prvej inštancie konštatoval, že uvedená žaloba je žalobou určovacou, ktorej sa možno domáhať len vtedy, ak je na tom naliehavý právny záujem. Žalobkyňa odvodzovala svoj právny záujem na danom určení práve rozhodnutím o vyvlastnení pozemkov a uložením náhrady do súdnej úschovy v konaní vedenom pod sp. zn. 12U/4/2016. Súd prvej inštancie konštatoval, že v danom spore bol daný naliehavý záujem na podanej žalobe, nakoľko bez

vyriešenia otázky spornosti vlastníctva k vyvlastnenému pozemku, kvôli ktorej bola náhrada vložená do úschovy, by zrejme náhrada zostala aj naďalej v úschove, čo by neriešilo problém, pre ktorý bola do úschovy vložená.

2. Súd prvej inštancie sa ďalej zaoberal skúmaním otázky vecnej legitímácie strán sporu. V súvislosti s aktívnou legitímáciou žalobkyne poukázal na § 4 ods. 1 zákona č. 162/1995 Z. z. (katastrálny zákon) a uviedol, že bola aktívne vecne legitimovaná na podanie žaloby. V súvislosti s pasívnou legitímáciou žalovanej konštatoval, že žalobkyňa v spore nepreukázala vlastnícke právo k vyvlastneným pozemkom, a v prípade ak aj prišlo k uzatvoreniu platnej kúpnej zmluvy medzi žalobkyňou a žalovanou, nedošlo by ňou k prevodu vlastníckeho práva, nakoľko konstitutívne účinky pre vznik vlastníckeho práva má až vklad do katastra nehnuteľností. Žalobkyňa nemohla nadobudnúť vlastnícke právo k pozemkom pre existenciu zákonného predkupného práva štátu, vlastníci dotknutých pozemkov boli v zmysle § 3 ods. 5 zák. č. 175/1999 Z. z. povinní v prípade záujmu predat' nehnuteľnosti, tieto prednostne ponúknuť na kúpu štátu. Predkupné právo štátu vzniklo dňa 21. júla 2015, schválením osvedčenia o významnej investícii vládou. V čase vyvlastnenia nehnuteľností tvoriacich predmet sporu, ani v čase rozhodovania prvoinštančného súdu, žalovaná nebola vedená ako vlastníč dotknutých nehnuteľností, ich vlastníkom bola spoločnosť MH Invest II s. r. o., preto pasívna legitímácia žalovanej nebola daná, a preto došlo k zamietnutiu žaloby.

3. Krajský súd v Nitre (ďalej aj ako „odvolací sú“) na odvolanie žalobkyne rozsudkom z 24. septembra 2021 sp. zn. 6Co/39/2021 napadnutý rozsudok potvrdil, odvolanie proti výroku o zamietnutí návrhu žalobkyne na prerušenie konania odmietol pre neprípustnosť, žalovanej priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu a vstup spoločnosti MH Invest II, s. r. o., Bratislava, Trnavská cesta 100 ako intervenienta do konania neprípustil z dôvodu, že nebol preukázaný jej právny záujem na výsledku konania. V súvislosti s namietaným porušením práva na spravodlivý proces a arbitrárnosť rozhodnutia dospel odvolací súd k záveru, že tieto neboli naplnené, nakoľko odvolací súd nezistil ani jednu vadu namietanú žalobkyňou. Odvolací súd sa plne stotožnil s výrokom rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorý správne žalobu zamietol a zrozumiteľným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré tak učinil.

4. Odvolací súd poukázal na skoršie rozhodnutia týkajúce sa podobných skutkovo identických vecí žalobkyne prejednávaných na Krajskom súde v Nitre (sp. zn. 6Co/63/2018, 8Co/297/2018, 25Co/9/2020, 9Co/62/2019, 9Co/65/2019, 5Co/5/2019, 8Co/245/2019, 9Co/61/2019, 6Co/171/2019, 6Co/42/2019, 6Co/9/2020), rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo/36/2020, ustálenú judikatúru Ústavného súdu SR (III. ÚS 300/06, III. ÚS 192/06, II. ÚS 426/2012, III. ÚS 51/2014) a konštatoval, že uvedenými rozhodnutiami odvolacieho súdu boli zamietnuté žaloby žalobcov pre nedostatok naliehavého právneho záujmu, takže ani preskúmaným rozhodnutím sa odvolací súd neodklonil od doposiaľ zastávaného právneho názoru, s ktorým sa stotožnil. Odvolací súd dospel k záveru o správnosti zamietnutia žaloby, i keď z dôvodu neexistencie naliehavého právneho záujmu na žalobkyňou požadovanom určení, na rozdiel od názoru súdu prvej inštancie, podľa ktorého bol dôvodom na zamietnutie žaloby nedostatok pasívnej vecnej legitímácie žalovanej. Vzhľadom na záver o nedostatku naliehavého právneho záujmu sa odvolací súd ďalšími dôvodmi zamietnutia žaloby a odvolacími dôvodmi nezaoberal.

5. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podala žalobkyňa (ďalej aj ako „dovolateľka“) dovolanie podľa § 420 písm. f) CSP, ktoré odôvodnila tým, že záver súdu o nedostatku naliehavého právneho záujmu považuje za arbitrárny, nakoľko súd poukázal iba na všeobecne formulované závery judikatúry bez akejkoľvek skutkovej spojitosti s posudzovaným prípadom a vôbec sa nezaoberal posúdením konkrétnych skutkových okolností. Žalobkyňa tvrdila, že jej z dôvodu arbitrárnych záverov o nedostatku naliehavého právneho záujmu bolo znemožnené preukázať, že pozemok nadobudla na základe platnej zmluvy. Dovolateľka taktiež namietla, že odvolací súd sa nevysporiadal s rozhodnutiami Krajského súdu v Nitre v obdobných veciach, v ktorých súd vyslovil odlišné právne závery k otázke naliehavého právneho záujmu. Podľa dovolateľky nesprávny procesný postup súdu spočíva v nedostatku riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia a v jeho a rozporuplnosti, pričom právo žalobkyne na spravodlivý

proces malo byť porušené nesprávnym právnym záverom o nedostatku naliehavého právneho záujmu. Za nesprávny dovolateľka považuje postup súdu, keď jej neumožnil vyjadriť stanovisko k inému právnemu posúdeniu veci (podľa ustanovenia § 137 písm. c) CSP) a vyslovil arbitrárne závery ohľadne nedostatku pasívnej vecnej legitímácie.

6. Súčasťou dovolania bol návrh dovolateľky na odklad právoplatnosti rozhodnutí súdov nižšej inštancie, z dôvodu, že pre vyplatenie náhrady za vyvlastnenie pozemku musí preukázať, že ku dňu vyvlastnenia pozemku bola jeho vlastníkom, pričom na základe právoplatného rozsudku by sa mohla spoločnosť MH Invest s. r. o. domáhať vydania úschovy, hoci nikdy nedošlo k meritórному posudzovaniu otázky platnosti zmluvy uzavretej medzi žalobkyňou a žalovanou.

7. Na základe uvedeného žalobkyňa navrhla, aby najvyšší súd odložil právoplatnosť rozhodnutí súdov nižšej inštancie do právoplatného rozhodnutia o dovolaní a následne, aby zrušil rozhodnutie odvolacieho súdu v celom rozsahu a priznal žalobkyni náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu.

8. Z vyjadrenia žalovanej k dovolaniu vyplynulo, že napadnuté rozhodnutie považuje za vecne správne, presvedčivo a vyčerpávajúco odôvodnené, rešpektujúce právo na súdnu ochranu a spravodlivý proces, preto navrhla podané dovolanie ako zjavne nedôvodné zamietnuť.

9. Pokiaľ ide o návrh žalobkyne na odklad právoplatnosti dovolaním napadnutého rozhodnutia, najvyšší súd nezistil splnenie predpokladov pre takéto rozhodnutie (§ 444 ods. 2 CSP) a v súlade s jeho ustálenou praxou o tom nevydal samostatné uznesenie.

10. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, v neprospech ktorej bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti, pričom zistil, že dovolanie nie je dôvodné.

11. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

12. Podľa § 420 písm. f) CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

13. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovovací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

14. Dovolateľka vyvodzujúc prípustnosť dovolania z ustanovenia § 420 písm. f) CSP namietala nesprávny procesný postup odvolacieho súdu jednak z dôvodu nedostatku riadneho odôvodnenia a arbitrárnosti jeho rozhodnutia, ako aj pre nesprávny právny záver o nedostatku naliehavého právneho záujmu žalobkyne na podanej žalobe, čím malo dôjsť k porušeniu jej práva na spravodlivý proces.

15. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky (I. ÚS 26/94), v ktorom sa uplatnia všetky zásady súdneho rozhodovania v súlade so zákonmi a pri aplikácii ústavných princípov. Pod porušením práva na spravodlivý proces (vo všeobecnosti) treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa účastníkom konania znemožní realizácia tých procesných práv, ktoré im právna úprava priznáva za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov.

16. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie vo veci (I. ÚS 46/05). Z uvedeného potom vyplýva, že k porušeniu práva na spravodlivý

proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP môže dôjsť aj nepreskúmateľnosťou napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu (porovnaj I. ÚS 105/06, III. ÚS 330/2013, sp. zn. 4Cdo/3/2019, 8Cdo/152/2018, 5Cdo/57/2019), alebo prekvapivosťou rozhodnutia vtedy, keď odvolací súd vydá rozhodnutie, ktoré nebolo možné na základe zisteného skutkového stavu veci predvídať, čím bola účastníkovi odňatá možnosť právne a skutkovo argumentovať vo vzťahu k otázke, ktorá sa s ohľadom na právny názor odvolacieho súdu javila ako významná pre jeho rozhodnutie, či rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.).

17. K tomuto dôvodu prípustnosti dovolania treba uviesť, že ustálená judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva (ESLP) uvádza, že súdy musia v rozsudkoch jasne a zrozumiteľne uviesť dôvody, na ktorých založili svoje rozhodnutia, že súdy sa musia zaoberať najdôležitejšími argumentami vznesenými stranami sporu a uviesť dôvody pre prijatie alebo odmietnutie týchto argumentov, a že nedodržanie týchto požiadaviek je nezlučiteľné s ideou práva na spravodlivý proces (pozri napr. *Garcia Ruiz v. Španielsko*, *Vetrenko v. Moldavsko*, *Kraska v. Švajčiarsko*).

18. Rovnako podľa stabilizovanej judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia ako súčasť základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) vyžaduje, aby sa súd jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vyrovnal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné (IV. ÚS 14/07). Povinnosťou všeobecného súdu je uviesť v rozhodnutí dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil. Dostatočnosť a relevantnosť týchto dôvodov sa musí týkať skutkovej i právnej stránky rozhodnutia (napr. III. ÚS 107/07). V prípade, keď právne závery súdu z vykonaných skutkových zistení v žiadnej možnej interpretácii odôvodnenia súdneho rozhodnutia nevyplyvajú, treba takéto rozhodnutie považovať za rozporné s čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (I. ÚS 243/07). Súd by mal byť preto vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení koherentný, t. j. jeho rozhodnutie musí byť konzistentné a jeho argumenty musia podporiť príslušný záver. Súčasne musí dbať na jeho celkovú presvedčivosť, teda inými slovami na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí, rovnako ako závery, ku ktorým na základe týchto premís dospel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé (I. ÚS 243/07, I. ÚS 155/07, I. ÚS 402/08).

19. Aj najvyšší súd už v minulosti vo viacerých svojich rozhodnutiach, práve pod vplyvom judikatúry ESLP a ústavného súdu, zaujal stanovisko, že medzi práva strany civilného procesu na zabezpečenie spravodlivej ochrany jej práv a právom chránených záujmov patrí nepochybne aj právo na spravodlivý proces, a že za porušenie tohto práva treba považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Povinnosť súdu rozhodnutie náležite odôvodniť je totiž odrazom práva strany sporu na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktorý sa zaoberá všetkými právne relevantnými dôvodmi uplatnenej žaloby, ako aj špecifickými námietkami strany sporu. Porušením uvedeného práva strany sporu na jednej strane a povinnosti súdu na strane druhej sa strane sporu (okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve zvoleným spôsobom) odníma možnosť náležite skutkovo aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci využitia prípadných riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov. Ak je nedostatok riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia porušením práva na spravodlivé súdne konanie, táto vada zakladá i prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP.

20. Aj v konaní na odvolacom súde treba dôsledne trvať na požiadavke úplnosti, výstižnosti a presvedčivosti odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu.

21. V odôvodnení svojho rozhodnutia sa teda odvolací súd musí vysporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen s poukazom na všetky skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal. Právne závery odvolacieho súdu môžu byť dostatočne preskúmateľné len vtedy, ak

odvolací súd po skutkovom vymedzení predmetu konania podá zrozumiteľný a jasný výklad, z ktorých ustanovení zákona alebo iného právneho predpisu vychádzal, ako ich interpretoval a prečo pod tieto ustanovenia podriadil, prípadne nepodriadil zistený skutkový stav.

22. V posudzovanom prípade obsah spisu nedáva podklad pre záver, že odvolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil spôsobom, ktorým by založil procesnú vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP.

23. Prvoinštančné a odvolacie konanie tvoria z hľadiska jeho predmetu jeden celok (m. m. IV. ÚS 372/08, IV. ÚS 350/09). Odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie v spojení s odôvodnením dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu má podľa názoru dovolacieho súdu všetky zákonom vyžadované náležitosti v zmysle ustanovenia § 393 CSP. V odôvodnení svojich rozhodnutí súdy oboch nižších inštancií popísali obsah podstatných skutkových tvrdení strán a dôkazov vykonaných v konaní, uviedli, z ktorých dôkazov vychádzali a ako ich vyhodnotili, zároveň citovali ustanovenia, ktoré aplikovali, a z ktorých vyvodili svoje právne závery. Odôvodnenie odvolacieho súdu sa vysporiadalo so všetkými podstatnými rozhodujúcimi skutočnosťami. Jeho myšlienkový postup je v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen s poukazom na všetky rozhodujúce skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal. Z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu vyplýva, že rozsudok súdu prvej inštancie považoval za vecne správny, nakoľko súd riadne zistil skutkový stav, keď vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností z hľadiska posúdenia opodstatnenosti žaloby, výsledky vykonaného dokazovania správne zhodnotil a na ich základe dospel k správny skutkovým a právnym záverom, ktoré v napadnutom rozhodnutí aj náležite odôvodnil (§ 220 ods. 2 CSP). Odvolací súd v ods. 13., 14. a 19. odôvodnenia svojho rozhodnutia dostatočne zrozumiteľne uviedol, prečo dospel k správnosti záveru o potrebe zamietnutia žaloby, i keď z iného dôvodu ako súd prvej inštancie, čo riadne zdôvodnil v ods. 19. a 24. svojho rozhodnutia, a správne poukázal na relevantnú judikatúru najvyššieho súdu vo vzťahu k neexistencii naliehavého právneho záujmu ako dôvodu vedúcemu k zamietnutiu žaloby. Podľa dovolacieho súdu, odvolací súd sa dostatočne a preskúmateľne vysporiadal s právne relevantnou argumentáciou žalobkyne uvedenou v odvolaní. Podľa dovolacieho súdu, s ohľadom na intenzitu zásahu do procesných práv žalobkyne, nemožno prijať záver o porušení práva žalobkyne na spravodlivý proces. Dané porušenie práva na spravodlivý proces a tým aj základného práva na súdnu ochranu by predstavoval opačný postup súdov nižších inštancií, ktoré by rozhodli o vecnej opodstatnenosti určovacej žaloby bez toho, aby dospeli k záveru o existencii naliehavého právneho záujmu žalobkyne (sp. zn. II. ÚS 590/2017).

24. V danom prípade obsah spisu nedáva žiadny podklad pre uplatnenie druhej vety stanoviska R 2/2016, ktorá predstavuje krajnú výnimku z prvej vety a týka sa výlučne len celkom ojedinělých (extrémnych) prípadov, ktoré majú znaky relevantné aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. O taký prípad ide v praxi napríklad vtedy, keď rozhodnutie súdu neobsahuje vôbec žiadne odôvodnenie, alebo keď sa vyskytli „vady najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém” (pozri Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z roku 2009), prípadne ak došlo k vade tak zásadnej, že mala za následok „justičný omyl” (Ryabykh proti Rusku, rozsudok z roku 2003).

25. Za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f) CSP nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľky. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, IV. ÚS 324/2011) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania (strán sporu) vrátane ich dôvodov a námietok. Samotné odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované právo účastníka na spravodlivé súdne konanie (IV. ÚS 112/05, IV. ÚS 324/2011). Dovolací súd neakceptoval opodstatnenosť dôvodov, ktoré žalobkyňa uvádzala v dovolaní o zmätočnosti a arbitrárnosti napadnutého rozsudku odvolacieho súdu, trpiaceho nedostatkom riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia, pretože uvedené nezistil.

26. Dovolateľka vyvodzujúc prípustnosť dovolania z ustanovenia § 420 písm. f) CSP ďalej namietala, že v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia odvolacieho súdu o nedostatku naliehavého právneho záujmu a v dôsledku nesprávneho postupu odvolacieho súdu, keď jej neumožnil vyjadriť stanovisko k inému právnemu posúdeniu veci, bolo porušené jej právo na spravodlivý proces.

27. Dovolací súd poznamenáva, že pri posudzovaní splnenia požiadaviek na riadne odôvodnenie rozhodnutia, správnosť právnych záverov, ku ktorým súdy dospeli, nie je právne relevantná, lebo prípadne nesprávne právne posúdenie veci prípustnosť dovolania nezakladá. Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že dovolateľka sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu (napr. I. ÚS 188/06). Najvyšší súd už podľa predchádzajúcej úpravy dospel k záveru, že realizácia procesných oprávnení sa účastníkovi neznemožňuje právnym posúdením (viď R 54/2012 a sp. zn. 1Cdo/62/2010, 2Cdo/97/2010, 3Cdo/53/2011, 4Cdo/68/2011, 5Cdo/44/2011, 6Cdo/41/2011, 7Cdo/26/2010 a 8ECdo/170/2014). Ani od 01. júla 2016 nie je žiadny dôvod pre odklon od vyššie uvedeného chápania dopadu nesprávneho právneho posúdenia veci (nesprávneho vyriešenia niektorej právnej otázky súdom) na možnosť niektorej strany civilného sporového konania uskutočňovať jej patriace procesné oprávnenia. Nesprávne právne posúdenie veci nezakladá vadu zmatečnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP (viď aj R 24/2017). Skutočnosť, že dovolateľka má odlišný právny názor než konajúce súdy, bez ďalšieho nezakladá a nedokazuje ňou tvrdenú vadu v zmysle § 420 písm. f) CSP.

28. V súvislosti s dovolateľkou namietaným postupom odvolacieho súdu, že jej neumožnil vyjadriť stanovisko k inému právnemu posúdeniu veci vo vzťahu k § 137 písm. c) CSP dovolací súd s poukazom na § 382 CSP zdôrazňuje, že odvolací súd má povinnosť vyzvať strany, aby sa vyjadrili k možnému použitiu ustanovenia všeobecne záväzného právneho predpisu iba v prípade, ak ešte pri rozhodovaní nebolo použité. Z obsahu rozhodnutia súdu prvej inštancie však jasne vyplýva, že otázku existencie naliehavého právneho záujmu žalobkyne posudzoval (ods. 15. jeho rozhodnutia), a teda ustanovenie § 137 CSP bolo použité už v konaní na súde prvej inštancie, preto dovolateľka nedôvodne namietala, že sa nemala možnosť vyjadriť k možnému použitiu uvedeného ustanovenia. To, že odvolací súd danú otázku posúdil inak ako súd prvej inštancie je však otázkou právneho posúdenia veci, na ktoré sa však vzťahuje záver dovolacím súdom konštatovaný už v ods. 34., že nesprávne právne posúdenie veci nezakladá dovolateľkou namietanú vadu zmatečnosti.

29. V súvislosti s dovolaním proti výroku, ktorým odvolací súd rozhodol, že vstup intervenienta nie je prípustný, dovolací konštatuje, že voči uvedenému výroku dovolateľka nemohla podať dovolanie, nakoľko bolo rozhodnuté v jej prospech (§ 424 CSP).

30. Dovolací súd na uvedenom základe dospel k záveru, že žalobkyňa neopodstatnene namietala nesprávny procesný postup odvolacieho súdu, ktorý mal znemožniť uskutočňovanie jej procesných práv v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f) CSP, preto dovolanie žalobkyne ako nedôvodné, a v časti aj neprípustné, v zmysle § 448 CSP ako celok zamietol.

31. Nad rámec uvedeného dovolací súd upriamuje pozornosť na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/134/2020, ktorý prešiel aj testom ústavnosti, keď Ústavný súd Slovenskej republiky uznesením sp. zn. III. ÚS 117/2022 z 24. februára 2022 ústavnú sťažnosť žalobkyne odmietol. V bode 17. odôvodnenia uznesenia ústavný súd uviedol, že: „Sťažovateľ zrozumiteľne dôvodí, že jeho neistota sa viaže na vyplatenie náhrady za vyvlastnený pozemok, ktorá je v depozite Slovenského pozemkového fondu. K tejto argumentácii ústavný súd (zhodne so všeobecnými súdmi) opakuje, že zamietnutie určovacej žaloby sťažovateľa neprejudikuje, že mu náhrada vyplatená nebude. Vzhľadom na okolnosti predmetnej veci je práve paralelne prebiehajúce skôr začaté konanie sp. zn. 17C/490/2015 rozhodujúcim pre určenie, komu bude náhrada vyplatená. Názor, z ktorého pri zamietnutí sťažovateľovej určovacej žaloby vychádzali aj okresný súd, krajský súd a napokon i najvyšší súd, nejaví známky svojvôle či ústavnej neudržateľnosti. Sťažovateľa ako sporovú stranu v konaní sp. zn. 17C/490/2015 totiž neoberá o príležitosť procesne účinným spôsobom stvárniť svoju meritórnu argumentáciu v prospech vyplatenia náhrady práve jemu. Zamietnutie sťažovateľovej žaloby tak nepredstavuje odopretie spravodlivosti v

podobe neochoty súdov konajúcich o jeho určovacej žalobe zaoberať sa zodpovedajúcou vecnou argumentáciou a zaujať k nej decízne stanovisko. Inak povedané, zamietnutie sťažovateľovej určovacej žaloby nie je záverom o tom, že mu nesvedčí právo na vyplatenie náhrady za vyvlastnenie, ale len dôsledkom toho, že sťažovateľ na presadzovanie tohto svojho hmotného práva zvolil neadekvátnu procesnú formu - žalobu o určenie vlastníckeho práva k dotknutej nehnuteľnosti. V dôsledku súvisiaceho konania sp. zn. 17C/490/2015 však zamietnutie jeho určovacej žaloby sťažovateľa o náležitú (vecne orientovanú) súdnu ochranu nejako neoberá. Sťažovateľova zásadná sťažnostná námietka je preto nedôvodná.“

32. Keďže žalovaná mala v dovolacom konaní úspech, dovolací súd jej podľa § 453 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP priznal nárok na náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu voči žalobkyni, ktorá úspech nemala.

33. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.